

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

VN TRIESTRE

En Espanya: una pesseta.
Fora d'Espanya: dues pessetes.

Redacció i Administració

General Barceló, -1.-2.º

PALMA DE MALLORCA

LA AURORA

Surt cada dissapte per donar ventim i altres herbes an es qui s'ho guany

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A Manacor: Ca-Mestre Antoni Fiol Ferrer, 5.—Ca l'amo Andreu Alcover, Plassa del Palau, 3.

A Palma: Llibreria d'En Guay Morey, 6.—Taller d'encuadernacions d' En Francesc Ferrer, Sta. Eulària, 25.—Llibreria Braçast Fran, Brossa.—Llibreria d'Alomar i Fontdevila, Brossa.

¡Santes i alegres!

Com **La Aurora** malavetja sempre guardar a tothom totes ses atencions i consideracions que cada qual se mereix, i tots es constituïts en Autoritat mos ne mereixen moltes; per això enviam ses Bones Festes an el Rdm. i llim. Sr. Bisbe de Mallorca, a l'Exm. Sr. Governador Civil de la Província, a l'Exm. Sr. Capitá General de Balears i a totes ses altres Autoritats de Mallorca, i d'una maneta especial a ses de Manacor, això és, el Rt. Sr. Rector, el Magnífic Sr. Bal·le i tot l'Ajuntament, el Sr. Jutge de Primera Instancia i Jutge Municipal i a tots es demés que comanden dins Manacor d'un vent o altre, i llavò a tots es nostros suscriptors i benefactors. **La Aurora** desitja a tots unes Festes de Nadal santes i alegres i per molts d'anys amb més alegrí i manco pecat, i que Deu no mos deix morir que no mos haja perdonats. Amèn.

Ses Festes de Nadal.

(segueix)

VI.

Una lluna que faria enveja an es sol i un floret d'estels que li fan ses ontes, resplandeixen a l'uf perque tal vespre com anit qui los penja an el firmament i els encengué quant apuntava s'auba des sigles, per un miracle de sa seua amor sensa fi va néixer pobre i desvalgut dins una establia de Betlem a la Judea.

Tan dolents érem tornats ets homos que, quant nostron Deu i Senyor volgué venir an el mon per pagar sa que férem baix de s'arbre de sa ciencia des bé i des mal, s'estimá més que un bovét i una mula li donassen ets alens per espassar-li es fret, que si l'havien d'agombolar amb tapament teixit de mans pecadores i soïades d'iniquitat.

Sa naturalesa tota calla, i aqueix silenci que hu és d'eloqüent!
S'oratjò, que hi ha una estona feia ballugar ses branquetes d'ets abres i ses fuies de ses herbes, adonant-se de que era eil tot sol es renouer, s'és aturat, i está en lá com sa jaia Miquela.

An es dir d'un poeta, ses muntanyes, es fondals, es boscatges i ses comes, ets abres de qualsevol casta i fins i tot es bruiols des gra qui neix, están capicats en fonda meditació recordant que aquella má que los aguanta i los va treure des no-res, fa anys i sigles que estava enradada de fret dins una menjadora de bisties, i amb això donen un exemple an ets homos d'agraïment i de respecte envers son Deu i Senyor, perque an ets homos més que a negú mos toca d'aprop lo que feu amb sa seua memorable venguda an el mon el Criador de cels i terra.

¡Beneïda sies, Nit Santa de Nadal, perque mos dugueres *Deu fet Homo*,

perque tornares an el mon sa llibertat, sa justicia, sa caritat i totes ses altres virtuts que arruixá del mon es pecat de nostron primer pare Adam!

Per això tots es pobles cristians tal nit com aquesta s'umplen de coral alegría, d'intima gaubança, i fan festes i més festes perque son cor esbendreix d'amor i de poesia, perque senten una cosa que no poren ni saben explicar i que en certa manera les dona a tast sa ditxa de la benaventurança.

Tothom pensa ea sa coveta de Betlem; i, per donar sortida an es sentiments i afectes des cor, canten un enfilai de cansons que sa devoció infantívola popular dictá, sigles enrera, recordant tot es misteri adorabilisim des neixement temporal del Verb de Deu fet homo.

Me poren guardar de mentir sa gent de So'n Fontinyol, de Ca'n Serrell i de So'n-Dur-hi-blat, que han posada forqueta an es jugar; i, reinots encesos, se'n van a Matines, més gojosos i contents que un Pasco.

Escoltau-los com s'escobletgen i quines cansons que se treuen, que n'hi ha que valen sa barba d'un soldat.

—Quant nasqué el Bon Jesuset ¿devia fer una nit com aquesta? demana un.

—¿Que no sabs sa cansó que diu? li responen.

—¿Quina cansó?

—Aquella

Arribaren a Betlem i es sol anava a ponent, amb aigo, neu, fret i vent, temps *rigolós* de l'ivern. Pensaven trobar govern, Jusep qui parents tenia...

—Mirau que la Puríssimeta i St. Jusep e-hi devien estar ben enradats de fret i amb aigo fins a sa pell.

—Poreu fer comptes! diu sa Madona. ¡I lo pitjor fons que a Betlem negú les volgué donar posada! i assò que hi tenien gent seua! I tocaven a ses baules, i sentien aqueix reclam de dedins:

—Senyora, a la porta toquen.

—Ves idò a veure qui és. Per les juntes de les portes mire-hu, i no digues res.

Isa criada *tras-tras* cap a ses portes a mirar per ses retxilleres, i me guipava aquella donzelleta i aquell jaiet, Maria Santíssimeta i St. Jusep; i ja era partida cap a sa senyora a dir-li:

—Senyora, és un homo véi que ne porta una donzella, que es garrida com l'estrella, bona per muller de rei.

I sa senyoretxa ja responia tota remolesta i desenfreida:

—Dona jove amb homo vell no pot esser cosa bona. Digués que vaja en bona hora, que no hi ha hostal per eil.

—Mirau aquesta pertefé, tractar la Mare-de-Deueta d'aquesta manera! s'exclama una de Ca'n Serrell. Si jo hi som mos, esclenxávem, i prompte l'haurieu vista a sa bajanota sensa cambuix! No se'n escapava ¿i que no devia tenir entranyes aqueixa escarxella poca alatxa?

Aquí sa Madona de So'n Fontinyol torna prendre ses esquelles i se posa a dir:

—¡O Senyor! ¡Ja hi devia estar desconsolada Maria Santíssimeta veient que negú les volia acobitjar, que

tothom les donava ses portes p'ets uis!... ¿I que fa St. Jusep davant tal endarivell? Se gira a la Reina de cels i terra, i li diu:

—María, ¿que estás cansada? Jo estic molt desconsolat! En tota aquesta ciutat no mos volen dar posada!

I la Mare-de-Deueta amb aquella humildat seua que negú nat n'ha tenguda tanta mai, va respondre:

—¡O Jusep, lo meu espòs! no us dolguen del dolor meu! Mos n'anirem a la cova a parir lo Fill de Deu.

Quant a la cova arribaren los dos enradats de fret, feren un poc de foquet i una estona es recrearen.

—Si jo hi fos estada, digué sa criada de So'n Fontinyol, amb un brassat d'eritges els hauria fet un refaifai... que vos assegur...

—¡Sí, amb aquella aigo que feia! diu una bergantella de So'n-Durhiblat.

—¡O te creus, diu sa criada, que jo per la *Poríssimeta* no consentis banyar-me fins a sa pell? Però feis via, Madona!

I sa Madona segui endavant:

St. Jusep té un ramet, no sé de quina rameta, per agranar sa Coveta, per néixer el Bon Jesuset.

Quant tengué la Cova neta, María digué: a Jusep, descansau una estoneta, que veig que teniu xubec.

I va creure, encara que la tengués ben endins a sa sòu. I se posa somia qui somia fins que despertant-se, va veure lo que havia succeït.

—I ¿què havia succeït, Madona?

—Que, quant la Mare-de-Deueta se'n temé, agenoïadeta com estava, va tenir el Minyonet Jesús dins ses seues mans... No devia sebre que li passava, ni'l gosaria tocar, considerant que an aquell cosset e-hi havia tot un Deu... ¡O Verge Santíssima! ¿I es vostos uis no ploraven llágrimes de sang viva? I es cor no vos feu s'esclafit quant véreu aquell fillet vostro que tot nuu i enradadet plorava sensa consol? Verge Santíssima!... ¡i tot p'ets nostros pecats!

I aquí sa Madona rompé en plors sensa porer dir pus paraules; i durá una estoneta que tothom plorava perque es parlar de sa Madona havia enternit es cor d'aquell estol de gent, que si fos nada vint sigles enrera, de lo millor hauria pegut anar a adorar el Minyonet Jesús amb sos pastorets i pastoretes que hi anaren segons l'Evangeli conta.

—¡Vaja Madona! diu una al·lotella de Ca'n Serrell des cap d'una estona, ¡digué-mos-ne més de coes d'aquestes, que ¡sabeu que m'agraden i que m'agraden! més que un arròs amb tords! ¡més que sobrassada amb mell!

—¡Hala gotafrota! diu una germana seua.

—Callau, diu sa Madona, que encara n'hi ha un bon raig de cansons, i d'aquelles de pinyol vermei! Idò heu de pensar i creure, fietes meues estimades des meu cor, que, encara no va esser nat el Bon Jesuset, com *tac!* devalla un esbartinyol d'angelets i xerrefinois, d'aquells més galanxons i atxaravits; i amb sa clarandera que deixaven anar, aquella cova romanqué tan clara, com si fos estat de bell

de dia; i allà tots canta qui canta unes cansonetes com a ratjols de mel de maig.

—Ma mare, diu Na Francina Aina, i un altre esbart d'àngels ¿que no aná a fer-ho a sebre an es pastorets i pastoretes de per allà?

—Prou que sí, diu sa Madona. I tota aquella bona gent ja son partits cap a sa Coveta de Betlem a adorar el Minyonet Jesús! I un li duia una cosa i s'altres'altra, i tots botant i cantant com a rossinyols.

—¿I assò que no se diu es *Betlemet?*

—Sí, i jo el sé... ¿Voleu que el diga, ma mare?

—¡Digau sí, Madona! s'exclamá tothom.

—¡Vaja! ¿que us han de fer? Mira, no t'atropells massa! Hala! expedeix!

—Veis, idò, diu així:

Contenta estic no puc pus!

(¡Jesús!)

Perque allí a Nazaret

(¡Jusep!)

canten amb gran alegría.

María

esta nit a l'Establia un minyonet parirá i un Betlemet será Jesús, Jusep i María.

Allá asistiran arcàngels i àngels (assò hu conten homos veis) los Reis (també hu escriuen doctors) pastors.

¡O Jesús que sou d'hermós entre Jusep i María! i ¡que tenen d'alegría los àngels, reis i pastors!

Los àngels toquen clarins, violins, (idò tu, ¿que no hu sabies?) xeremies, (¿no t'ho han dit los pastors?) tambors.

Anarem! cantarem cansons a l'honra del neixement, tocarem gustosament violins, xeremies, tambors.

Duguem-li canastres d'ous i anous, i algunes coques blanques, vellanes, (assò es cosa de minyons) torròns.

Anem! cantarem cansons a Jesús recién-nat. —I tu ¿que n'hi has portat? —Anous, vallanes torròns.

Jesús no menja ni ralla, plora per culpa del fret, minyonet reclinat entre la pal·la. Mon cor d'alegría balla com veu lo minyonet viu, i sa mare que n'hi diu: —Calla, minyonet, calla!

A Betlem (¡coses extranyes!) n' ha succeït un gros cas entre paús i fenás entre brutors i aranyes.

—¿Quin es el cas?

—Jas!

Un minyonet que n'hi es nat. —¡Ail no m'ho digues! que me té encantada ¡Bon Jesuset! ¡que sou d'hermoset! ¡Veniu, veniu dins es meu core!

A les-hores es pastorets i ses pastoretes prengueren unes xeremies com ses des dies de St. Jaume, i se posaren a dir:

Anem-hi tot dret,
saltant d'alegria
a adorar Maria
i el nin petitet.
Hala, Bielet!
no perdes el tino,
pren el tamborino
i el fabiolet!

I ¡tum tum! ¡ni nuni-nuni! amb so
tamborino i es fabiolet, ja li han co-
pat cap a sa Coveta de Betlem, can-
tant com a rossinyols, i botant com a
cabrits... I lo bo va esser que, quant
foren davant sa Coveta, St. Jusep no
se'n acabava de fiar d'aquell avalot
de gent. ¿Qui sab si li vengué por de
que no li volguessen saupar el Bon
Jesuset? Lo cert és que en via neguna
les volia deixar entrar, fins que la Ma-
re-de-Deueta arribà a dir:

—Los pastors que están defora,
Jusep, deixau los entrar,
perque venen a adorar
Jesus que és nat a tal hora.

I St. Jusep com sentí la Puríssimeta
parlar tan resolt, ja li fegí sa por que
tenia, i diu tot ametent an es pasto-
rets:

—Los pastors, entrau! entrau!
i veureu Mare i Donzella
que n'ha parit un Infant
que cosa de meravella.

A les-hores entraren tot s'estol de
pastorets i pastoretetes, i tots caigueren
de genions davant el Minyonet Jesús,
i ¡hala tots a adorar-lo! un derrera s'
altre, comensant p'és més veis. I tots
li duien qualque cosa.

—Qualque cosa es sobressada?

—¿I que n'hi degueren dur de so-
brassada?

—No hu sé: escolta i hu sabrem.

—Jo n'hi port,
rigues o no rrigues,
un paner de figures
ben encistadet.

—¿I tu?—¡O Reina del cel
una olla de mel
des meu beieret.

—¿I tu?—Reina sobirana,
un vellet de llana
per un caputxet.

—¿I tu?—¡No vages de xanses!
—Un paner de panses
ben enflocadet.

—¿I tu?—Un paner de peres,
totes ben senceres
des meu jardinet.

—¿I tu?—Aqueixes castanyes,
anous i avellanes
dins es paneret.

—Jo n'hi po t
al Rei d'Orient,
li port... tot quant tenc.

—Jo n'hi port,
entre tants de dons,
un enfilatet
de botifarrons!

No me'n recorden pus, diu Na
Francina Aina. ¡Ai que estic de can-
sada!

—¿O fletal ja t'assegure... Es que t'
atropelles massa, i ja nu crec que t'ai-
xugues ets esperits!.. No res, reposa
una estona.

—¿Qui degué fer aquestes cançons
tan polides? diu un de Ca'n Serrell.

—Sa nostra padrina, que Deu tenga,
s'exclama una de So'n-Dur-hi-Blat,
ja les mos mostrava, i ja deia que sa
padrina de sa mare ja les hi havia
mostrades a ella.

—I sa nostra també.

—Quant jo duia vestidet, ja les sa-
bia, diu l'Amo de So'n Fontinyol.

—¿I si Na Francina Aina mos can-
ta sa sibil·la?

—¿Ara aquest a on surt?

—Cantar caminant no va bé.

—Espera Andreu! per lo que m'has
aidat a compondre es Betlem, la cau-
tusetjaré idò! Veis diu així:

—El jorn del Judici
parrà qui haurá fet servici.

Jesucrist Rei universal,
homo i ver Deu i eternal,
del cel vindrà per a jutjar,
i a cada u lo just darà.

Gran foc del devallarà;
mars, fonts i rius tot cremará.
Darán los peixos horribles crits,
perdent los seus nadius delits.

Ans del Judici l'Anticrist vindrá,
i a tot lo mon turment dará,
i se farà com Deu servir,
i qui no'l crega farà morir.

Lo seu reinat será molt breu;
an aquell tempsots poder seu
morirán mártirs tots a un lloc
aquells dos sants, Eies i Enoch

Lo sol perdrá la claredat
mostrant-se fosc i entelat,
la lluna no dará claror,
i tot lo mon será tristor.

Als mals dirá molt agramen:
Anau, maleits, an el turment!
¡anau-vos-ne an el foc etern
amb vostro príncep de lo infern!

Al bons dirá:—¡Fills meus, veniu!
¡benaventurats posseïu
el reïne que está aparellat
desde que el mon va esser creat!

¡O humilde Vergel vos qui heu parit
Jesus Infant aquesta nit,
a vostroñ Fill vullau pregar
de los inferns ens vulla guardar!

Lo Jorn del Judici
parrá qui haurá fet servici.

I Na Francina Aina acaba amb aque-
lla veueta seua, dolça i suau com un
ratjoli de mel de maig, com sa veu d'
un angelet, d'un xerefinoi del cel.

I no vos dic res si n'hi donen tots es
de s'estol d'alabanses, i no s'
escapa d'un quern de besades de Na
Maria Angela de Ca'n Serrell i de
Na Bet Maria de So'n-Dur-hi-Blat i de
sa criada de ca seua

—¡Veïam si la vos arribaren a men-
jar amb tantes de besades! diu N'An-
dreu.

—I ¿que trobes que no s'ho ha gua-
nyat? diuen aquelles besadores.

—Sobre tot, diu un altre. ¡Lo hi
canta bé a sa Sibil·la aqueixa al·loto-
na!

—Bé de tot! diu un més enllà.

—¿Es que té una veu de primera!

—¿I llavó que la sab galletjar com
es primer qui's present!

—¿Ei jo no sé si la deu cantar tan
bé com s'al·lot d'En Toni des Molil

—¿La hi treu neta també aquest
al·lot!

—I ¿que deu venir de *nerencia* assò
de cantar sa Sibil·la un d'aquesta ca-
sa?

—Diuen que es seu rebesavi la can-
tá vuit anys; e-hu sentia dir a mon
pare, que Deu tenga.

—I son avi nou.

—I son pare onze. Contau que ja
festetjava.

—I aquest d'ara que ja eu fa set.

—I lo bo és que tots surten la na-
ta per cartar-la.

—Es una gracia que Deu los fa, i no
vos hi poseu amb sa gracia de Deu,
que hu pot tot, sense treure res.

—¿Ja será de sentir anit és segur!

—¿Poreu fer comptes!

—¿No hi ha remei! ¡Ses Matines son
garrides i s'acaba!

—¿Si que deis ver, Madona! Sobre
tot quant fan ets auelletes dalt l'orga!

—¿I pareixen auells de bon de ve-
res!

—I llavó es molinets des Betlem se
posen a moldre, en rompre el chor es
Te-Deo perque el Bon Jesús es nat.

—¿Ca! però lo gustós es quant sa Si-
bil·la taia es fil de ses neules que va de
banda a banda de l'esglesia!

—¿Ja n'hi ha de grapades quant es
neulum cau per damunt sa gent!

—¿Ei si vols arribar a cap i no és
llest de mans, te quedés amb sa *creu*
d'ets aubats!

—¿Pero hi va ben enllestida sa Si-
bil·la!

—¿Com una Reina!

—¿Ei el Bon Jesuset s'ho mereix tot!

—¿Si que tenu raó, Madona! ¿Per

qui millor se pot en diumenjar una
pressona?

—Sí! ¡tot vaja p'el Bon Jesús!

—Lo que també vé com un bunyol
dins la mel es que llavó surt l'ofici.

—Sa *missa des gall* se diu "ell!"

—¿Creureu que ja no hi ha missa
que oesca jo amb més devoció?

—¿Una s'eleva pensant amb totes
aqueixes coses des Neixement del Bon
Jesuset!

—I ¿que en direm de quant el Sr.
Rector se'n puja dalt sa trona i dona
ses *Bones-Festes* a tot es C.ero, an el Sr
Balle, a s'Ajuntament, an es Judge, a
senyors i senyores, amos i madones,
mestres i mestresses, missatges i gor-
dians, grans i petits, joves i veis, sen-
sa deixar-ne cap....

—Está molt ben pensat tot aixó per-
que, ben mirat, el Sr. Rector és Pare
de tot es Poble, i per tal motiu s'ha
de cuidar de tothom, i tothom l'ha d'
estimar i respectar i alegrar de qual-
que coseta, no perque ell e-hu haja de
mester, sino per demostrar-mos-hi com
a fiis i com euveietes que som de sa
seua guarda de que el Bon Jesús l'ha
fet Pastor.

—Ja tenu raó, l'Amo! va dir tot s'
estol. ¡Es ben bé així com deis.

I seguiren descapdellant aquest cap
fil.

VII

¿Que me'n direu? Ell com se'n teme-
ren, foren a la vila.

Cadascú se'n va tot dret a sa *Posa-
da* per enllestir feines i llavonses
pegar devers lesglesia quant N'Elói to-
cará el segon, i es llantoner estarà més
de mig encès, i ses neules de sa *Sibil·la*
ja's ballugarán com si tenguessen ar-
gent-viu de dins amb sos alens de la
gent que pren lloc; i una cateifa d'
allets, tot un esbart d'alletea, aficats
an es Betlem de l'esglesia, se cuida-
rán a treure ets nis per veure es pas-
tors i ses guardes d'euveies que pastu-
ren per dalt ses muntanyoles de re-
bassons vestides de barba i amb ses
cucues enfarinades, i ses casetes que
hi ha ensà i enllà, i es molins des llun-
yadans a punt de prendre sa ua, enve-
lats de frese i amb ses veles noves i
flamants, i llavó sa Coveta plena de
pastorets i pastoretetes que van a ado-
rar, i encara només e-hi ha la Mare-de-
Deueta i St. Jusepet, però no el Mi-
nyonet Jesús perque encara ha de néi-
xer.

I no és només s'infanteria i s'al·lo-
teria menuda que s'hi a tura davant
es Betlem; també hi posen forqueta
molts de fadrins i fadrines, i molta de
gent granada, i fins i tot jais i javes,
que han deixat en banda es *tió de Na-
dal* dins sa foganya i es joc de cartes
i ses melles torrades damunt sa taula,
després de haver-hi feta sa vella, xa-
lant-hi a l'uf i devertint-s'hi a balque-
na, sensa perjui ni mal terç de negú.

Vos assegure que n'hi queda ben po-
ca de gent dins ses cases. Tot hom,
per poc que paga, acudeix a l'es-
glesia, que's posa plena de gom en
gom.

Amb aixó compareixen capellans i
cantadors an el chor; venen de sa
Rectoria, a on han pres un *piscolabis*
d'un talabant de coca de terró i una
neula ensuerada, arruellada an es
foc, i llavó un tasset de vin blanc
aquell més dolç per treure-se tot es ru-
gai i posar-se sa gorga a punt de pas-
tora mia per porer-se treure tot es
brand de veu que's és mester per ses
Matines a fi de que surtin ben solem-
nes ben solemnes, així com e-hu dema-
na sa Festa, que ja no n'hi ha d'altra
de més grossa, en no esser sa des dia
de Pasco.

¿Que me'n direu? Ell es campanes
amollen a N'Elói i a ses altres cam-
panes, i a sa derrera batalada que

La casa que els de fora-vila solen tenir
dins la vila per quant hi han d'anar per feines i
perque estiguen malalts.

cau el Sr. Rector amb tots ets altres
capellans i cantadors rompen foc dalt
el Chor, i se canten unes Matines i lla-
vó una *Sibil·la* i una *Missa des Gall*
d'allò més vitenc i llampant, que to-
hom s'hi embadaleix i se creuen esser
an el cel, de tant de gust que hi pas-
sen i de tanta devoció que les fa tot
allò des Neixement del Bon Jesús i de
sa Coveta de Betlem.

VIII

Som a's dia de Nadal. ¡Quina dia-
dal!

S'auba, més vermeia que mai, ha
escampat per tot lo mon que es sol se'n
venia tot xelest perque vol fer s'homo
avui que el Bon Jesús es nat.

I a un parei de boires vaiveres que,
com que s'hi volguessen posar davant,
los ho ha dit ben claret:

—Arruix! arruix! grans belitres!
que anit es nada sa *llum del mon*, i
vultros només sou bones per posar em-
perons a sa claror. ¡Fora idò tapar-
me sa que jo fas avui amb tan de gust
p'el Bon Jesuset!

I han eregut aquelles boires; i lo
que han fet elles, és estat prendre
cap a sa Coveta de Betlem a veure
si hi serán a temps a adorar el Mi-
nyonet Jesús i donar s'enhorabona
a St. Jusepet i a la Mare-de-Deueta.

I es sol ja li ha hagut estret per
amunt i per amunt a demostrar de-
vant Deu i tot lo mon que, quant s'hi
posa, sab fer un dia estirat anc que
siga dins es cor de s'ivern.

I ha vist per tot arreu la gent
alegre i delitosa, tant per dins la
vila, com per fora-vila; ha vist to-
thom atrafegat: uns que van i ets al-
tres qui venen de ses tres misses que
avui ceixen tots es bons cristians; al-
tres que s'empassolen un bon plat de
freixura, que és es berenar de tothom
tal dia com avui; altres que truitgen
amb so rostir sa porcella o s'endiòt o
un poilastre, segons es possibles de
cada qual; altres que fan rollets a sa
fitor des sol entorn d'una tauleta o d'
un tubulet, juga qui juga a cartes, a
l'escambri, a l'ase i a set i mig.

Allà veu es missatges, uns pipa en-
cesa, altres xigarro en boca, que están
que no poren dir pruna de sa freixura
que han enforada i des tassons de vi
que s'han calats dins el cós.

Veü l'Amo, sa Madona, N'Andreu i
Na Francina Aina que vos assegur
que també li han pegadet fort a sa
freixura, perque en son tan afectats
que les hi agafarien amb una lloa. Ara
roeguen quatre bessons de mel·la ben
colradets i llavó peguen una timbola
de vin blanc i lo meteix fan fer a mis-
satges i guardians, i vos assegur que
no n'hi ha cap que hi fassa nassos ni
que l'escupa, sino que tots se'n llepen
es morros.

Mentres tant, es fumeral des forn
surt ple de fum negre i ballugós des
foc que hi fan per rostir sa porcella, i
se'n puja per amunt per amunt, i s'es-
campa de llevant a ponent per fer-ho
a sebre que sa gent de So'n Fontinyol
xalen a l'uf amb so neixement del Mi-
nyonet Jesús i que el volen celebrar
conforme l'aubará canta, sens deixar-
hi ni una tilla.

I Na Xina ¿com vos figurau que se-
deu trobar a les-hores? Ja sabeu que
ahir hora-baixa la me deixaren pen-
jada a una estaca per ses comes de
derrera, cap baix cul alt, amb so ven-
tre buit i ubert i ben badat per via d'
un bastonet que li entravessaren; i
amb una pedra dins sa boca per que
s'hi enravanás i li tenguessen bo de
passar es burjó que l'ha d'aguardar
dins es forn per rostir-se així com per-
toca.

Idò ara ja no hi está penjada an
aquella estaca dins la casa; ara ja
la tenen d'esquena demunt una tau-
la.

I mentres N'Andreu i son pare li
passen es burjó per porer-la manetjar
bé dins es forn i rostir-la a punt de

pastora mia,—sa criada i un missatge esmicolen molles de pa dins un ribell, més de mig de panses sense capoll, taladons de xuia i de sobrassada, bessons de mel·la sense pellerofa i ais plomats; Na Francina Aina hi raia cloveies de llimona, sa Madona hi trenea ous a la vela; i amb un cuierot mesclen i remolquen bé tot aquell concert de dins es ribell, que deixa anar una oïdeta que ets àngels e-hi canten. Amb tota just farciment umplon es ventre de Na Xina, le hi cusen amb fi d'emplomar; i, ben untada de saïm per tota sa còrpora i vestida de faltes de col perquè s'ardor des forn no la crem massa per defora, sino que se rostesc tant per dedins com per defora, queda a punt de pastora garrida per posar-la dins es forn, que ben agranant ha una estoneta par que diga:

—Ja estic per voltros! Duis-la'm a Na Xina; i si no la rostesc tal com Deu mana, que'm tirin d'una pasta!

Es pastor que, com a ses altres possessions, és es qui se cuida des forn, com que hu haja entès que es forn demana Na Xina, i se'n entra dins ses cases, i diu:

—Cavallers, es forn ja està a coses de raó. La rebrà amb bona amor a Na Xina, vos ho assegura...

—Hala idò! diu N'Andreu. Que Na Xina també se veu que ja diu: si m'heu de rostir, no fassiu pus sa torniol-la! Sortiguem-ne, com més aviat, millor! Mal camí passar-lo prest!

I ja s'hi aborden es pareier major i es segón, es pastor i N'Andreu, i la m'afiquen dins es forn amb molt de mirament, i la hi deixen a l'aire, sense tocar sa sola, amb dues o tres greixeres devall per que es saïm que farà, hi regalim dedins.

I tal volta qualcú dirà:—I geom s'aguanda Na Xina a l'aire dins es forn? ¿Que sab volar com un aucell?

Vos diré: s'aguanda amb so burjó que li surt per sa boca i p'és derrereres, i fa fort amb sa punta dalt un mitjà dret que han aficat dins es forn ben endins, i llavó han posat un dental d'arada entravessat a sa boca des forn, que aguanda sa coa des burjó. ¿E-hu veis ara com s'aguanda a l'aire Na Xina dins es forn?

I N'Andreu que ja ha armada una canya, fermant-hi a un cap brots de mata en forma de grenereta, que muia sovint sovint dins un plat d'aigo sal, i ¡hala a brufar-ne desiara sa porcella ben brufada! per que prenga sa sal billo billo, i no patisca de fada, sino que s'arrib a posar an es seu punt de tot.

Quant ses fuies de col ja están totes cremades i fuses, que ja només en queda una mica de repussat, just es troncs, tot carbó,—treuen Na Xina des forn, li acaben de llevar tot aquell repussat, sa Madona, que és sa qui hi diu més de prim amb això de rostir una porcella i en totes ses altres coses de la casa, mira arreu si Na Xina du bon camí de rostir-se així com pertoca, i si ja és hora de donar-li sa llimona.

Troba que si, i ja t'è preparades set o vuit mitges llimones i dues escudelles amb oli d'aquell més recolat, i ella i N'Andreu i es pareier—major ja son partits frega qui frega Na Xina per tot el còs amb aquelles mitges llimones ben muiades desiara amb oli; i allà frega qui frega moral moral; sense fer llobades, a fi de que sa conna torn gruixada, cruixent i saborosa d'allò d'allò.

Com aquelles mitges llimones ja están sucades i re-de sucades, que casi ja no les queden grells, de tant que hi han fregada Na Xina, la tornen agafar an aquesta p'és burjó, i ¡hala dins es forn de bell nou, a fi de que s'acab de rostir, pero ben rostida, i que fins i tot el Rei o el Papa en poguessen menjar si se presentaven a So'n Fontinyol.

IX.

Damunt les deu s'entreguen uns quants roters a So'n Fontinyol per prendre un parei de rotes, i troben Joe parat: l'amó qui juga amb sos missatges a l'estràngol amb doblers de mac i de test de teula; N'Andreu Na, Francina Aina i es pareier major fan un ase davant es forn per porer tenir esment a sa porcella; i sa Madona i sa criada que cuiden a desturmellar-se per enllestir es dinar.

Se'n va l'Amo amb sos roters per veure ses rotes; es de l'estràngol s'apleguen amb sos qui feien ases davant es forn; i sa Madona després d'haver mirat per sa finestra des sòtil un sens fi de vegades, per veure si destriaven en carretó d'En Pere Miquel i Na Maria, a's cap i a la fi, el guipa que s'entrega carrera uberta.

Los surten a l'encuantra, i al punt tornen tots plegats: Na Francina Aina amb una neboteta an es bras, rossa com un fil d'or amb un cap més viu que una centella; i un parei de missatges amb un nin per hom, content los coses i mostrant-los-ne a dreta i a esquerra.

Bè se'n duen de besades aquells infontons de sa Padrina, de sa criada, de Na Francina Aina: tothom les fa moxonies i xicotines.

I los mostren es Betlem, i los demanen si els agraden ets aucells i si a la vila hi ha tanques de coses.

I les donen a veure ses mules des pareis, i es cavall, i es gorá; i les passetgen per aquell talabant de ses cases, i fins els arriben a veure sa guarda d'euveies i mos, es pores, es bous, ses egas, que pasturen a la regalada per assí i per allà.

Segueixen ses cansons de Betlem

Cançó dels Pastors

Lo Majoral

Lo Pastor de les estrelles que les guia com ovelles pel jardí del firmament, a la terra avuy se muda per una ovella perduda que estima amorosament.

Chor de Pastors

Es lo bon Pastor, per ses ovelletes viurá d'amorettes: és lo bon Pastor, per ses ovelletes morirá d'amor.

Lo Majoral

La ovella es l'humá llinatge; la cercará en tot paratge per la serra y per lo pia; si la troba a mort damnada, per salvar sa tan aymada, fins la vida donará.

Chor de Pastors

Es lo bon Pastor, per ses ovelletes viurá d'amorettes: es lo bon Pastor, per ses ovelletes morirá d'amor.

Chor d'Angels

Gloria a Deu en les altures, pau als hòmens de bon cor! Oh! veniu, ànimes pures, a adorar al Criador!

Primera

Lo Bon Jesuset té gana y té set allí a l'Establia. ¿Que us donaré jo que us sápig a bo, Fillet de Maria?

Preneu lo meu, cor tot ple del amor que'l vostre m'envia.

Segona

Jesús estimat, que estau despullat allí a l'Establia, ¿De què us vestiré que us estiga bé, Fillet de Maria?

Vos daré'l vestit del lliri florit que en la vall se cria.

Tercera

Lo bon Jesuset gemega de fret allí a l'Establia. ¿Que voleu de mí, brot de gessamí, de l'hort de Maria?

Jesuset hermós, mon pit amorós vos escalfaria.

Quarta

¿Per què tan petit, ja sou perseguit, Fillet de Maria? ¡Oh flor de Jessé, ¿hont vos guardaré de qui us marciria?

Obert es mon cor, entrau, bon amor de l'ànima mia.

Lo Majoral

Fa nits que's veu una estrella vers solixent perlejar, cada nit se veu més bella com nadala al poncellar.

Cap a ponent sempre 's gira; ja es demunt Jerusalem, y per l'amor ab que hi mira apar que vinga a Betlem.

La clariana es més viva, son ull somriu més d'aprop; miráusela com arriba, es l'estrella de Jacob.

Chor d'Angels

Gloria a Deu en les altures, pau als hòmens de bon cor. Oh! veniu, ànimes pures, a adorar al Criador!

Cançó de la Estrella

Jo us mostro'l camí, Seguiu-me, Reys nobles. Som per Reys y pobles l'estel del mati.

Ab roda daurada jo enfilo en l'atzur lo camí més pur que hi ha a l'estrellada.

Róssec de claror Vaig deixant per rastre, tinch corona d'astre y aroma de flor.

Tres Reys tinch derrerera y un Angel devant, y aprop de l'Infant un cel que m'espera

Gemadet y ros, vostre Fill Maria, ¿a qui semblaria, a qui sinó a vos?

Un Angel

D'Orient venen los Reys, a Betlem l'estrella'ls guia rumbejant per lo cel blau son rossegall de celístia.

Passant per damunt lo Nil sa resplandor se contrista de veure en l'altar los bous que pasturan en sa riba

Quan es aprop de Judá apar un ull que somriga, més devant Jerusalem ab un núvol s'encortina, es Herodes massa inich, no'l vol veure ni ser vista. Quant son al peu del portal, cau enterra avergonyida, més llum fa l'Infant que seu en los braços de Maria. S'agenollan los camells, l'etiop que'ls embrida, y ab mantells de carmes, crostats d'or y pedreria, los tres Reys de un a un fias a terra'l front inclinan.

Los tres Reys als peus de Jesús Venim d'Orient guiats per l'Estrella; la de l'alba es ella, vos lo sol ixent

Melció

Per vos una serra m'ha dat riells d'or; preneulos, Senyor del cel y la terra.

Gaspar

Jo encens flagrantísim per vos he cullit, sacerdot ungit, ungit del Altíssim.

Baltasar

Puig vostre dolor será sense mida, la mirra florida veus aquí, es tot or.

Los tres Reys

Venim d'Orient guiats per l'estrella, la de l'alba es ella, vos lo sol ixent.

Un Angel

Jesús pren l'or de Gaspar, més ab prou feynes se'l mira; més s'estima'ls grans d'encens que a son Pare etern envia en fumarel'la suau d'olor de bálsam de Syria.

Lo que li p'au més de tot es la branqueta de mirra. Jesús l'estreny en son pit com al seu lo estreny Maria. Lo Fill se posa a plorar; la Mare son plor domina, y li canta eixa cansó per tornarli la alegría.

Reys de Caldea, pastors de Judea, feumeli festes al Fill del meu cor, perquè no plori ni en terra s'anyori mentres li canto dolseta cansó. Cada gronxada et daré una abrasada: cada abrasada un beset amorós; mes rosses trenes serán tes cadenes niu y arcoqueta les ales del cor. No ploris, no, Manyaguet de la Mare; no plores, no que jo canto d'amor.

¡Que n'és de bella ta galta en poncellat ¡què'n son de dolços tos llavis en flori! son una rosa que'ls meus han desclosa, sols per xuclarne la mel del amor. Feuli, orenetes, cançons d'amorettes; cantali albadés, gentil rossinyol; si li es poch fina tua falda de nina, baixin los Angels del cel un breçol. No ploris, no, Manyaguet de la Mare; no ploris, no, que jo canto d'amor.

Sian ses ales glasser de tes gales; sian ses braços coixins de ton còs; jo per tos polsos ne tinch de més dolços, per embolcarte les teles del cor. Si an ta faixa, si'l cel no t'én baixa, quatre palletes de sech polioli, quatre palletes tot just floridetes que't servirian de faixa y llençol. No ploris, no, Manyaguet de la Mare; no ploris, no, que jo canto d'amor.

Guarnimel, Angels, breçaumel, Arcàngels d'ayre bon ayre tot fentli l'amor; mistica bresca lo cel li servisca si en llet de verge no troba dolsor. Dels Reys l'Estrella claríssima y bella n'és baixadeta a posarse en ton front, quant ells te miran gelosos se'm giran: «¡Quina faldada de perles y flors!» No ploris, no, Manyaguet de la Mare; no ploris, no, que jo canto d'amor.

Totes s'esfloran les flors que t'anyoran, feyales nàixer ton riure melós, tornanreviure si'ls tornas a riure, mes ¡ay! sols beuen rosada de plors. Quant se'n adonan las Angels entonan cántichs de festa que's tornan de dol: «Ab tu abans d'hora clareja l'aurora; ab tu abans d'hora s'ha dc pondre'l sol.» No ploris, no, Manyaguet de la Mare; no ploris, no, que jo canto d'amor.

Real Decret

sobre Mancomunitats

La descentralització administrativa es una qüestió que fa anys preocupa es nostros homes de s'Estat. Es moviment regionalista o nacionalista que demana la conservació i redreç de lo que queda de ses antigues nacionalitats espanyoles que s'alien Reine de Aragó, Comtat de Barcelona, Reine de Navarra, Reine de Leon, Reine de Galicia, Reine d'Asturies, Reine de Valencia, Reine de Mallorca, Reine de Castella, etc., aquest moviment ha presa molta de forsa sobre tot a Catalunya, i ha moguts es principals polítics espanyols a fer qualque cosa per satisfer ses aspiracions regionalistes i nacionalistes. An això s'encaminava es célebre projecte d'En Maura sobre *Administració Municipal i Provincial*, que's discutí a ses Corts tot es temps de sa dominació d'En Maura, quedant aprovat an es Congrés i un bon tros an es Senat. Durant sa dominació liberal es catalans tornaren ponyir i lograren que En Canalejas, al cel sia, se fés seu el projecte de porer-se mancomunar ses Diputacions per fins administratius i de cultura, delegant-los s'Estat una partida de facultats governatives p'es millor govern de sa nació. Una part des partit lliberal se manifestà cuantra; pero es prestigi n'En Canalejas feu que sa Majoria des Congrés votás es nou projecte; i, si no l'haguessen mort an En Canalejas, es segur que es Senat hauria fet lo meteix, hauria votat dit projecte. Assassinat En Canalejas, es projecte correngué per males aigos; això no obstant, es parei de dies que ses Corts estigueren ubertes dins es maig, se lletgí dins es Senat es dictamen de sa Comissió, que era favorable, a sa concessió de ses Mancomunitats i fins se votá es primer article que en principi concedeix a ses Diputacions es dret de mancomunar-se, si bé dins altres articles s'especificava fins allà on arribava tal dret. Es Senat no passá pus avant perque se tancaren ses Corts cop en sec; i, quant s'obriren dins s'octubre, va esser per caure es Govern, i per lo meteix es projecte de Mancomunitats se'n aná a rodar. Pero amb totes aquestes coses es catalans no perderen es coratge i no s'aturaren d'enforinyar devers es Govern novell, es Govern d'En Dato, compost casi tot de defensors de ses Mancomunitats, tal com figuraven dins es projecte d'En Maura. En Dato i demés Ministres s'escoltaren prou es catalans; i, després de pensar-hi bé, la setmana passada es Govern proposá i el Rei firmá un Real Decret concedint que's pos en planta sa part des projecte de llei sobre Mancomunitats votada an es Congrés i an es Senat a fi de que ses Diputacions que's vulguen mancomunar, puguen fer-ho a l'acte just per totes aquelles coses que la llei actual concedeix a ses Diputacions Provincials, fins i tant que ses noves Corts acabin de discutir tot es Projecte i fixin quins servicis públics s'Estat porá delegar a ses Diputacions per que aquestes se'n encarreguin i fassen anar millor la cosa pública.

Aquest Real Decret ha produït una alegria grossa dins tot Catalunya perque es sa primera passa efectiva cap a sa reconstitució de sa nacionalitat catalana, tan gloriosa dins s'Historia, tan profitosa per Espanya. Es senzillament una barbaritat que tal Decret haja de fer gens de mal a Espanya ni haja de favorir gota es separatisme, sino tot lo contrari.

Satisfent ses aspiracions llegendimes i raonades de Catalunya, com les satisfé aqueix Real Decret, se taïen ses cames a tota tendència separatista que hi pogués haver dins Catalunya, queden desarmats es pocs separatistes que hi haja, venturosa-

ment poquíssims i insignificantíssims, els quals queden sensa ambient, sensa atmósfera; negú les s'ha de voler escoltar, veient que s'Estat atén ses seues aspiracions i les dona medi per satisfer les: aspiracions honradíssimes i justíssimes dins sa més estricta espanyolitat. Si, Catalunya vol progressar, vol fer-se molt envant i molt amunt en cultura, riquesa i benestar, pero tot això dins Espanya, tint-ne Espanya el profit, ja que lo que l'interessa a l'Espanya es que totes i cada una de ses seues regions s'hi fassen ben envant i ben amunt en quant a cultura, riquesa i benestar.

De manera que es Govern d'En Dato donant aqueix Real Decret i fent-se seu es pensament de ses Mancomunitats de Diputacions i Ajuntaments amb tots es seus arreu, ha presat i presta un gran servici a sa nació espanyola, a tota l'Espanya. Es Govern d'En Dato amb tot això s'òs cubert de gloria, especialment es Ministre de la Governació, En Sanchez-Guerra, que el firma i En Dato com a President.

LA AURORA envia an es Govern sa més coral enhorabona de tot això, i sobre tot l'envia a Catalunya, a ses quatre Diputacions Catalanes, resolt es en còs i cordes a mancomunar-se, i a l'Excm. Sr. N'Enric Prat de la Riba, que és estat s'ànima de tot això, i a tots ets altres que hi hagen posada tota sa seua influencia per dur-ho a bon port. No hi ha remei, qui no se cansa, alcansa.

Ventim

Sa llibertat de pensament entre socialistes.

S'Obrevet.ro Balear fa grans alabances des Tribunal d'Orleans que ha imposada una multa de 500 francs a un Bisbe que havia fet avinent an es seus diocesosans lo que son ses escoles laiques, això és, escoles del dimoni, molt bones per criar-s'hi criminals de tota classe. S'Obrevet.ro troba molt ben posada tal multa an aquell Bisbe i diu que s'ho mereixia, i dona per delictes sa censura que el Bisbe va fer de ses escoles laiques.

Així respecten es socialistes i demés anti-clericals sa llibertat de pensament des qui no pensen com ells. ¿Que dirien es socialistes si hi hagués cap tribunal que els-e posás 500 pessetes de multa quant ells diuen la mala pèssima de ses escoles catòliques? ¿Quin alguer, quin rebumbori no mourien, si sempre que publiquen coses contra l'Esglesia i ses institucions esglesiaístiques, els-e baldaven amb una multa de 500 pessetes? Seria ferest lo que dirien i farien, invocant sa llibertat de pensament, com un dret imprescriptible i illegislable. En camvi si sa multa la posen a un Bisbe perque ha dit mal de ses escoles laiques en compliment des seus devers de Pastor i de Pare d'ànimes, a-les-hores troben que tal multa està molt ben posada i que es un acte de estricta justícia, casi una heroicidat.

Així son es socialistes: sa llibertat de pensament just la volen per ells; p'es qui no pensen com ells, tal llibertat es un delictes, un crim que es Tribunal fa molt bé de castigar amb verga de ferro.

¿Quins hipòcrites Deu meu! ¿quins farsants!

¿Quina manera de tirar verí!

Qui el tira com un escorpinetxo es s'Obrevet.ro Balear, i el tira an es nostre bon amic En Miguel dels S. Oliver p'ets admirables articles que ha escrits en defonsa d'En Maura. I ¿què en diu d'aqueix articles es paperot socialista? Idó suposa que N'Oliver té sa seua ploma venuda an En Maura, que sa ploma de N'Oliver es una ploma «agraïda». S'«agraïment» es una de ses virtuts humanes més grosses i

més garrides, pero també per desgracia més rares. Pero es paperot socialista no suposa a N'Oliver aqueixa virtut, sino tot lo contrari, que N'Oliver deu an En Maura tot lo que té, que En Maura amb so seu poder dins la política l'ha fet homo, i ara naturalment N'Oliver el defensa, perque defensant En Maura se d'ensa a si mateix; per lo mateix N'Oliver no es més que *carn venuda*. Això es lo que vé a dir es paperot socialista, amb lo qual ment tan alt com és. ¿Què es lo que En Maura ha fet per N'Oliver? ¿Li ha donat mai cap empleu, cap destí, cap conveniencia material? ¿Que no és capaç es paperot socialista de citar res d'això que En Maura haja fet per N'Oliver? No, N'Oliver no li deu res an En Maura més que s'amistat i sa consideració personal, absolutament desinteressada, que En Maura li té per lo que N'Oliver val com homo i com escriptor. Tant es així, que N'Oliver fins i tot no ha figurat mai dins es partit polític d'En Maura; no és estat mai més que un admirador d'En Maura, un entusiasta d'En Maura, pero de part-defora des partit polític maurista, a on no ha figurat mai, comun *afiliat*. N'Oliver és estat sempre un admirador i un defensor d'En Maura com a gran polític, com a polític extraordinari p'es seu talent, per sa seua altesa de mires, per sa seua honradesa i probidat personal a tota prova. Amb aqueix conceptes és que N'Oliver admira i defensa En Maura, com l'admira i el defensa LA AURORA, que no ha demanat res mai an En Maura ni a comptes, ni n'espera ni n'ha esperat res mai més que es bé públic d'Espanya.

I essent així ¿com es paperot socialista s'atansa a acusar N'Oliver de «estomacagraft», de ploma «agraïda», d'esser «carn venuda»? Ah com és! Es que aqueix paperots, com ells no son més que uns poques vergonyes, sensa concienca i més mentiders que ses mentides, se figuren que tots ets altres son lo mateix, i per això menten com s'ànima de Judes i tiren demunt es seus contraris ses infamies i ses brutors més ferestes. ¿N'Oliver ha escrits aquells articles tan encesos, tan corals, en defensa d'En Maura, que ells voldrien veure penjat i fet benes perque negú mai les havia posada tanta de terra a s'escudella? Idó N'Oliver es un venut, una ploma «agraïda», que defensa En Maura, no perque crega que En Maura té raó, sino perque En Maura l'ha fet homo, perque deu an En Maura.—Pero ¿es que En Maura no ha fet mai res d'això per N'Oliver!—¿No importa! Es paperot socialista no se'n empatxa de si hi ha ni de si hi ha hagut res d'això; no li importa res sa veritat an aquell paperot; lo únic que li importa es tirar una grapada de fema pudenta i verinosa demunt N'Oliver perque ha defensat En Maura, per més que N'Oliver mai l'haja merescuda tal immundicia, tal infamia, perque si ha defensat En Maura, e-hu ha fet perque sa seua concienca, no sa seua conveniencia, li ha dictat que hu fés.—I això es un altre cas de sa manera com es socialistes respecten sa llibertat de concienca des qui no pensen com ells.

¿Ha hipòcrites! ¿ha farsants! ¿ha noninguns!

No té cura ni remei

P'es «Puput» parlam. Passa devegades un parei de setmanes sensa porquetjar gaire, pero tan meteix llavó hi torna. Dissapte passat va esser ferest, i poria esser que li costás des pebre. Posá un raig de calumnies contra una família honradíssima i respectabilíssima i dos reverents sacerdots de Porreres, anomenant-los p'es seu nom i llinatge, pero una cosa tan feresta, que ha causada fonda indignació an aquella vila. Sabem que ets ofesos han confiada a procuradors i a missers sa seua representació i defensa per acu-

dir'an es Tribunal i obtenir una reparació condigna d'una ofensa tan criminal. Es «Puput» se mereix que el fiblin fort, perque lo que fa ell no hu havia feta Mallorca cap periodic mai, per esquinat que fos.

Ademés, fa unes quantes setmanes que defensa un que era municipal d'aquí, de Manacor, posat des Retgidors republicans i socialistes, i que sembla que la Guardia Civil l'hagué de denunciar an es Governador perque, quant ella tractava de sorprendre an es casinos es jugadors, aqueix municipal les avisava, i la Guardia Civil feia calada buida. El Sr. Governador sabé això, i li plantá una multa de 100 pessetes, que tal subjecte no pogué pagar i per això l'han posat a sa presó p'es dies que li pertoqueu per expiar tal falta. Idó bé, es «Puput» es sortit a defensar aqueix subjecte, suposant lo víctima de sa més grossa injusticia. Bé se mereixia aqueix subjecte que sortís es «Puput» a defensar lo! Així son totes ses coses que es «Puput» defensas! Voleu que es «Puput» vos defens? Idó feis porcades, brutors, barbaridats, arrieses, i acudiu llavó an aquell paperot indigne, oíós i desenfreit, deshonra de Mallorca i afronta de s'humanitat.

Bé les se donen!

Si, es socialistetxos i sindicalistetxos no paren de gatinarse i d'esclenxar-se; així es que s'Obrevet.ro Balear no s'atura de donar ventim an es sindicalistes o anarquistes, i es de *El Rayo* no's treuen paraula bona dos socialistes. I lo bo és que tots tenen raó en lo que xerren uns d'ets altres, perque si uns sons dolents, ets altres son pitjors.

¿Se fa a sebre...!

Que LA AURORA començarà s'any nou de 1914, si Deu ho vol i Maria, amb lletra nova de trinca, que ja está comanada i que esperam d'en hora en hora que arrib de Barcelona; pero una lletra garrida, gaiarda, xaravella, que farà lletiguera an es qui no'n tenga.

¿Ah idó? ¿I que vos havieu figurat que LA AURORA ja anava cop-piui que ja prenía es cap avall? Per ara no conta donar a rebre, sino tot lo contrari: té més coratge que mai. Si Deu no hi alsa la mà, ¿e-hi ha AURORA per estona.

Bons siguem noltros, que Deu mai falla.

Secció local

Segueixen a ses nostres esglesies ses rogatives per s'aigo que encara esperam. Ha fetes algunes brusques, pero no basten per res. En surten així mateix de boires i niguls, pero resulten berrers, no arriben a degotar. Tothom n'está atribulat i ple d'angunia. Si Deu no hi alsa la mà i no se compateix de noltros aviat, no sabem que succeirà. I després de tot no mos queda altre remei que dir: ¿Que se fassa sa voluntat de Deu! Amén!

La gent se prepara per celebrar amb devoció aque ses Festes. Es lo millor que porem fer: posar-mos bé amb Deu, amb bones confessions i amb bones comunions, i alerta a treure cap peu des solc! ¡Procurem, fent bonda de tot, aplacar, desagraviar sa Justicia de Deu, irritada contra ses iniquitats del mon!

Per lo mateix, alerta a fer servir aqueixes Festes per ofendre Deu! ¡Alerta a fer res contrari a sa seua santíssima llei! ¿Que hu sentiu, jovenots i nojovenots, caps-esflorats i tan trempats per anar torts i a través! ¡Es cosa de cobrar seny i de servir es llum dret!

Es nostro bon amic D. Juan Amer i Servera encara está delicat de salut, si bé s'hi observa una mica de milloransa. Deu la hi augment i que aviat estiga bo de tot. Amén.

Es qui tenien a sa Joia de Madrid i no han tret, van molt morrotosos, i diuen que a Madrid han fet punxons i que casi tots'ho han aturat per ells. Malanats!